uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 23.080006
inlichtingen bij
doorkiesnummer

Maatschappelijke Ontwikkelingen
Veiligheid, Inspectie & Handhaving

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

De Raad

betreft Stand van zaken en evaluatie verdeelmodel VRH

Datum
Bijlage(n) 1

Graag informeren wij u met deze raadsinformatiebrief over de stand van zaken met betrekking tot het financieel verdeelmodel van de Veiligheidsregio Haaglanden (hierna VRH). Zoals u weet, is de VRH een door de Wet Veiligheidsregio's verplichte gemeenschappelijke regeling. De VRH voert in onze regio taken uit op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweerzorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening.

Inleiding
De gemeente Rijswijk heeft al enige jaren bezwaar tegen de verdeelsystematiek van de begroting van de VRH, omdat deze onze gemeente onevenredig benadeelt. Onze gemeente probeert, zonder succes, al enkele jaren verandering te brengen hierin. In deze raadsinformatiebrief nemen wij u mee in de afgelopen periode van dit proces en ook leest u welke stappen wij voornemens zijn nog te nemen hierin.

Verloop
In de vergadering van het Algemeen Bestuur (hierna: AB) van de VRH van 17 december 2017 is besloten om de grote verschillen in de bijdragen van de categorie "stedelijk" ongewijzigd te laten en na 4 jaar een evaluatie te laten uitvoeren. Dit houdt in dat in 2022 een evaluatie zou plaatsvinden, zodat eventuele effecten in de begroting 2024 – 2027 verwerkt konden worden.

De geplande evaluatie in 2022 van het financieel verdeelmodel was bedoeld om eerst bestuurlijk te bespreken in hoeverre de huidige uitgangspunten nog voldoende aansluiten bij de bestuurlijke behoeften ten aanzien van de verdeling van de gemeentelijke bijdragen. Er is voorgesteld om:

- De ontwikkelingen te inventariseren die effect hebben (of de komende jaren effect kunnen gaan hebben) op de uitgangspunten van het financieel verdeelmodel. Specifieke aandachtspunten in dit kader zijn de evaluatie van het Gemeentefonds en de Wet veiligheidsregio's, alsook wijzigingen in het risicoprofiel, het zorgniveau en specifieke prijsontwikkelingen (bijvoorbeeld ontwikkelingen op het gebied van FLO en vrijwilligers).
- Een ronde te maken langs alle bestuurders en controllers om de eerdergenoemde bestuurlijke behoeften te inventariseren;
- De VRH te benchmarken met andere, vergelijkbare regio's.

Uiteindelijk zijn bovenstaande punten in 2022 niet uitgevoerd, maar is de evaluatie van het financieel verdeelmodel in 2022 voor de komende vier jaar tijdens een bestuurlijke werkconferentie van het Algemeen Bestuur van de VRH op 21 oktober 2021 vastgesteld. De uitkomst van deze besloten vergadering was om het financieel verdeelmodel ongewijzigd te laten en na vier jaar opnieuw te evalueren. Dit heeft effect op de begroting 2024 en verder.

Met betrekking tot de evaluatie van de verdeelsystematiek wordt ook al jaren gevraagd om de kosten FLO (Functioneel Leeftijd Ontslag), die per gemeente verschillen, uit het tarief van de gemeentelijke bijdrage te halen. Hierdoor zijn de gemeentelijk tarieven transparant en vergelijkbaar. De FLO bijdrage is per gemeente namelijk anders en er zijn gemeenten waarbij er geen sprake is van kosten voor de FLO.

Evenals in voorgaande jaren is de verdeelsystematiek ook in de begroting voor 2024-2027 ongewijzigd gelaten. Zoals kenbaar gemaakt in eerdere zienswijzen op de begroting, heeft de gemeente Rijswijk bezwaar tegen de huidige systematiek, omdat deze onze gemeente onevenredig benadeelt. Deze situatie duurt al enkele jaren en sluit volgens ons niet aan bij de gedeelde visie binnen de VRH om de kosten c.q. lasten voor de gemeenschappelijke taakuitvoering door de VRH gelijkelijk over de deelnemende gemeenten te verdelen.

Wij zijn van mening dat de bijdragen van de deelnemende gemeenten gebaseerd behoren te zijn op objectieve maatstaven. Inmiddels is de brandweerzorg door efficiency-maatregelen meer gestandaardiseerd en zijn de gemeentelijke grenzen van de brandweerzorg komen te vervallen, terwijl de gemeentelijke bijdragen voor een groot deel nog steeds worden bepaald door de kosten binnen de gemeentegrenzen uit het verleden. Gelet op deze eerder gedeelde bezwaren is het naar het oordeel van de gemeente Rijswijk zeer wenselijk dat de verdeelsleutel op basis van geobjectiveerde criteria wordt aangepast.

Om het verdeelmodel te verduidelijken heeft de algemeen directeur VRH op 15 november 2022 een presentatie gehouden voor het college over het verdeelmodel.

Financiële nadelen huidige verdeelsystematiek voor Rijswijk
De huidige verdeelsystematiek is complex en moeilijk uitlegbaar. Met deze raadsinformatiebrief willen we proberen u meer inzicht te geven. Een van de kernpunten is de mate van de verstedelijking die uit gaat van de bijdrage uit het gemeentefonds, die gebaseerd is op risicobepalende factoren die van invloed zijn op de brandweerzorg in de gemeente, zoals adressendichtheid en het aantal woonruimten en kantoor/bedrijfspanden.
De categorie stedelijk bestaat uit 4 gemeenten. In de categorie “stedelijk” zijn de financiële effecten voor Rijswijk, o.b.v. de begroting 2022 VRH, circa 353.000 euro extra lasten per jaar ten opzichte van het gemiddelde van de categorie “stedelijk”. Exclusief het voorschot FLO, dat in de begroting 2022 is opgenomen, is Zoetermeer 543.000 euro voordeliger t.o.v. het gemiddelde per inwoner en hebben Delft, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk respectievelijk 115.000 euro, 150.000 euro en 278.000 euro nadeel t.o.v. de gemiddelde bijdrage per inwoner in de categorie stedelijk

Huidige stand van zaken
Evenals in de voorgaande jaren is de verdeelsystematiek van de gemeentelijke bijdragen ook in de begroting voor 2024-2027 ongewijzigd gelaten. Door middel van een zienswijze op de begroting 2024-2027 heeft uw raad opnieuw uw bezwaren geuit tegen het financieel verdeelmodel en verzocht de toegezegde evaluatie van de verdeelsystematiek voor 1 september 2023 uit te voeren en tijdig bestuurlijk te behandelen, zodat de uitkomsten daadwerkelijk in de voorbereiding van de begroting 2025 kunnen worden meegenomen.

In reactie hierop heeft de VRH aangegeven dat het verdeelmodel in 2022 is geëvalueerd en is besloten het huidige verdeelmodel te continueren. Hierbij is besloten het model na vier jaar opnieuw te evalueren. Een jaar voorafgaand aan deze evaluatie, zal in het AB afstemming plaatsvinden over de uitgangspunten van de evaluatieprocedure.
De evaluatie van het financieel verdeelmodel 2022 is bijgevoegd.

Omdat de verdeelsystematiek ingewikkeld blijft, hebben wij de algemeen directeur van de VRH gevraagd om de gemeenteraad van Rijswijk, tijdens een bijeenkomst, de opbouw van de verdeelsystematiek toe te lichten. De algemeen directeur heeft deze uitnodiging geaccepteerd. Wij streven ernaar de bijeenkomst in het eerste kwartaal van 2024 in te plannen en zullen u op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Ons voorstel is om deze bijeenkomst te organiseren bij de brandweerkazerne in Rijswijk, zodat u als raad ook vragen kunt stellen over de lokale situatie in relatie tot de brandweer.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
P.M. Schuit	H. Sahin

Bijlage: Evaluatie van het financieel verdeelmodel 2022